UUTISET

Minusta tämän federalismijaarittelun voisi lopettaa. EU:sta ei tule liittovaltiota, koska Saksan perustuslaki ei sitä salli. **EUROPARLAMENTAARIKKO NILS TORVALDS**

WTO koolle Balille ensi vuonna

WTO:n yhdeksäs ministerikokous on päätetty pitää Indonesian Balilla ensi vuoden joulukuussa. Asiasta päätti järjestön yleisneuvosto tiistaina.

Kokous alkaa 3. joulukuuta ja kestää neljä päivää.

Maailman kauppajärjestö pitää normaalisti ministerikokouksen joka toinen vuosi. Dohan neuvottelukierroksen vaikeuksien vuoksi rytmi on kuitenkin 2010-luvulla hieman vaihdellut.

MT

EU:STA LYHYESTI

Salolle 5,3 miljoonaa kriisitukea

Euroopan parlamentti hyväksyi keskiviikkona 5,3 miljoonan euron rakennemuutostuen Nokian irtisanomisista kärsineelle Salolle.

Avun tavoitteena on saada irtisanotut takaisin työelämään esimerkiksi työnhakuneuvonnan, koulutuksen, uudelleenkoulutuksen, yrittäjyysopastuksen, uraohjauksen ja palkkatuen avulla.

Suomen lisäksi EU:n globalisaatiorahastosta päätettiin maksaa tukea irtisanomisista kärsiville aloille Espanjassa, Tanskassa, Italiassa, Ruotsissa, Itävallassa ja Romaniassa.

EU:n maatilojen tulot nousussa

Maataloustulo työntekijää kohti nousi EU:ssa viime vuosina keskimäärin prosentilla.

Eniten maataloustulo kasvoi EU-komission mukaan Belgiassa (+30 prosenttia), Hollannissa (+14,9), Liettuassa (+13,6) ja Saksassa (+12,1).

Suomessa maatalouden työntekijää kohti laskettu tulo nousi viime vuonna 3,3 prosentilla.

Laskussa maatilojen tulot ovat viime vuoteen verrattuna varsinkin Romaniassa (–16,4 prosenttia), Unkarissa (–15,7), Sloveniassa (–15,1), Itävallassa (–10,2) ja Irlannissa (–10,1).

Mepit vähentäisivät antibiootti-lääkintää

EU-parlamentti hyväksyi tiistaina mietinnön, jossa vaaditaan antibioottien käytön vähentämistä eläinlääkinnässä. Mietintö ei vielä muuta lainsäädäntöä.

Varsinkin ennaltaehkäisevistä eläimille annettavista antibiooteista pitäisi meppien mielestä päästä eroon. Liiallinen antibioottien käyttö tuottaa vastustuskykyisiä bakteereja, joiden arvioidaan tappavan EU:ssa vuosittain jopa 25 000 ihmistä.

Mietinnössä esitetään myös, että eläinlääkäri ei saisi itse enää myydä lääkkeitä. Kristillisdemokraattien euroedustaja **Sari Essayahin** mukaan se olisi kuitenkin ongelmallista Suomen kaltaisessa pitkien etäisyyksien maassa.

Lentopalvelujen vapautukselle takapakkia

Mepit päättivät keskiviikkona palauttaa liikennevaliokunnan valmisteluun lakiesityksen, joka olisi avannut lentokenttien maapalvelut nykyistä vapaampaan kilpailuun.

Esitys on herättänyt voimakasta kritiikkiä ammattiliittojen sekä saksalaisten ja itävaltalaisten lentokenttäyhtiöiden taholta.

Sen sijaan EU-parlamentti hyväksyi lakiesitykset käyttämättä jääneiden lähtövuorojen vapaammasta jakamisesta muille lentoyhtiöille, sekä tiukemmat rajat lentomelulle.

Ihmisoikeuspalkinto iranilaisille toisinajattelijoille

Euroopan parlamentti myönsi keskiviikkona vuotuisen Sakharov-palkinnon iranilaisille asianajaja **Nasrin Sotoudehille** ja elokuvaohjaaja **Jafar Panahille**. Heidät on tuomittu vankilaan ja kotiarestiin Iranin hallituksen vastaisista mielipiteistä.

Venäläisen fyysikon ja toisinajattelijan **Andrei Saharovin** mukaan nimetty palkinto jaetaan ihmisille jotka ovat taistelleet ihmisoikeuksien ja mielipiteenvapauden puolesta.

Sopu pankkivalvonnasta

Ratkaisu löytyi, kun Saksa ja Ranska pääsivät kompromissiin. Eduskunnan suuri valiokunta haluaa hallitukselta selonteon EU:n talouspolitiikan kehittämisestä.

EU-maat ovat päässeet sopuun yhteiseurooppalaisesta pankkivalvonnasta. EU-maiden valtiovarainministerit löysivät sovun Euroopan keskuspankin (EKP) johdolla tapahtuvasta pankkivalvonnasta torstaina aamuyöllä Brysselissä yli 14 tunnin maratonneuvottelujen jälkeen.

Ratkaisuun päästiin, kun kiistakumppanit Saksa ja Ranska löysivät molemmille sopivan kompromissin, STT kertoo.

Yhteisen pankkivalvonnan käynnistäminen on ensiaskel niin sanotun pankkiunionin perustamisessa, millä pyritään estämään euroaluetta viime vuosina koetelleen talouskriisin toistuminen.

Kyproksen valtiovarainministerin **Vassos Shiarlyn** mukaan päätavoitteena on luottamuksen palauttaminen pankkisektoriin.

Ratkaisun myötä EKP valvoo suoraan euroalueen suurimpia pankkeja. Keskuspankki voi myös puuttua pienempien pankkien toimintaan, jos ne ajautuvat ongelmiin.

Kolmea suomalaista pankkia valvotaan

EU:n rahoitusmarkkinakomissaarin **Michel Barnierin** mukaan EKP valvoo suoraan vain noin 200 pankkia, kun euroalueella on pankkeja yhteensä noin 6 000.

Suora valvonta koskee vain pankkeja, joiden tase on yli 30 miljardia euroa.

Suomesta EKP:n suoran valvonnan alaisuudessa ovat kolme suurinta pankkia eli OP-Pohjola, Nordea ja Danske Bank, valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) sanoi STT:llä.

Pankkivalvontaa käsittelevät seuraavaksi EU-maiden johtajat, jotka aloittavat kaksipäiväisen huippukokouksensa torstaina Brysselissä.

EU päätti pankkivalvonnasta viime kesänä. Nyt käydyissä neuvotteluissa piti etsiä keinot, kuinka valvonta toteutetaan käytännössä. Valvontaelimellä on oikeus vaikka sulkea sääntöjen vastaisesti toimiva euromaassa toimiva pankki.

Järjestelmä aloittaa toimintansa maaliskuussa 2014. Lainsäädäntö on määrä saada valmiiksi ensi keväänä.

Euromaille pakollista

Euromaille pankkivalvontaan kuuluminen on pakollista, mutta järjestelmä on avoin myös euroon kuulumattomille maille. Tanska aikoo liittyä, mutta Ruotsi, Britannia ja Tšekki jäävät ulkopuolelle.

Ylen mukaan Ruotsin valtiovarainministeri **Anders Borg** harmitteli jo ennen kokousta, että pankkivalvonta jakaa EU:n kahteen leiriin.

Samaa mieltä oli Ylen Aamutv:ssä esiintynyt perussuomalaisten puheenjohtaja **Timo Soini**.

Perussuomalaisten mielestä pankkien valvonnassa on ongelmia, jotka uhkaavat lisätä jäsenmaiden yhteisvastuullisuutta unionissa.

Puolueen mielestä Suomen jäsenyydestä talous- ja rahaliitosta tulisi järjestää kansanäänestys ensi vuonna.

Suuren valiokunnan varapuheenjohtajan **Antti Kaikkosen** (kesk.) mielestä kansanäänestystä olisi harkittava.

Eduskunnan suuri valiokunta haluaa hallitukselta selonteon EU:n talouspolitiikan kehityksestä.

Valiokunnan puheenjohtajan **Miapetra Kumpula-Natrin** (sd.) mukaan suuri valiokunta tukee hallituksen linjaa EU:n finanssipolitiikan yhdenmukaistamisesta, mutta erilaisia muutoksia on esitetty liian pirstaleisesti.

Oppositiopuolueet ovatkin jättäneet eriävät mielipiteet valiokunnan lausuntoon talous- ja rahaliitto Emun kehittämisestä.

AIMO VAINIO

FRANCOIS LENOIR/LEHTIKUVA/REUTERS

Euroopan valtiovarainministerit valvoivat aamuyöhön neuvotteluissa pankkien valvonnasta. Vasemmalla Espanjan valtiovarainministeri Luis de Guindos. Vieressä virkaveljet Kyproksen Vassos Shiarly ja Portugalin Vitor Gaspar.

Maatila eläintarhassa voitti EU-palkinnon

BRYSSEL (MT)
Dublinin eläintarhaan perustettu 0,4 hehtaarin maatila sai EU:n komission palkinnon parhaasta kuluttajien maaseututietämystä lisäävästä kampanjasta.

Maatilaosio avattiin eläintarhassa keväällä 2010. Eläintarhassa vierailee vuosittain miljoona kävijää.

Eläintarhamaatila on eläintarhan ja Irlannin maatalous-tiedotuskeskuksen Agri Aware-n yhteistyötä. Perustaminen maksoi 1,2 miljoonaa ja ylläpito miljoona euroa vuodessa.

Toisen palkinnon sai Portugalissa tehty radio-ohjelmasarja, jossa 30 ihmistä kertoi osallistumisestaan eri Leader-hankkeisiin. Kolmannen palkinnon sai Saksan tuottajajärjestö monivuotisesta mainoskampanjasta.

Innovatiivisesta viestinnästä palkittiin puolalainen komediasarja EU:n maaseututukia urakalla hakevista kyläläisistä, italialainen lähiruuan myyntipaikkoja esittelevä nettisivusto ja hollantilainen älypuhelinohjelma, jolla viljelijä voi laskea maatalouspolitiikkaan esitettyjen muutosten vaikutuksen omalla tilallaan.

Viljelijöille suunnatuista kampanjoista palkittiin Romanian Transilvanian tiedotuskampanja EU:n maaseuturahoituksesta, EU:n maaseutunuorten kampanja ja Espanjassa tehty cap-uudistuksen käsikirja.

EU:n osaksi rahoittamista kampanjoista palkinnon saivat unkarilainen viikko maatilalla-seikkailu, ranskalainen koulukampanja ja tanskalainen tv-sarja, jossa tutkijat pohtivat maatalouden tulevaisuutta.

Palkinnot jakoi EU:n maatalouskomissaari **Dacian Cioloş** maanantaina.

Kilpailuun osallistui yhteensä 118 kampanjaa. Ne oli jaettu neljään sarjaan, joista kustakin kolme hanketta oli valittu finaaliäänestykseen, johon osallistui toimittajia ja sidosryhmien jäseniä kaikista EU-maista.

HEIKKI VUORELA

KOMMENTTI

Miten olisi pärjännyt Jussin Pussi?

Italialaiset saivat EU:n kisassa kakkospalkinnon kampanjalla, jollainen olisi voinut olla Suomessakin.

Ja olikin, menneessä aikamuodossa.

Viime vuosituhannen lopulla MTK:lla ja Maataloustuottajain palvelulla oli painettu maaseutupalvelujen hakemisto Jussin Pussi. Se kaatui paino- ja jakelukustannuksiin.

Verkkopalveluissa niitä kustannuksia ei ole, mutta joistakin muista syistä ei ole Jussin Pussiakaan.

Italialaisten Osta maalta -kampanja myy yhden maakunnan lähiruokaa, kun Jussin Pussissa oli maaseudun kaikenlaisia palveluja koko Suomesta. Uusi keksintö on, että italialaiset mainostavat verkkopalveluaan sarjakuvahahmolla televisiossa ja sanomalehdissä.

Maataloustuottajain Palvelu on nykyiseltä nimeltään Viestilehdet. Sen omistaa MTK. Maaseudun Tulevaisuus on Viestilehtien julkaisu.

HEIKKI VUORELA

Copa ja Cioloş eri mieltä viherryttämisen vaikutuksista

BRYSSEL (MT)
EU:n tuottajajärjestö Copa ja komissio ovat eri mieltä EU:n maatalouspolitiikan viherryttämisen vaikutuksista.

”Ehdotettu ekologisen alan vaatimus vähentää tuottavaa pinta-alaa. Se merkitsee vähemmän ruokaa ja rehua. Sillä olisi vakavia seurauksia jo nyt vaikeuksissa oleville EU:n maito- ja lihasektoreille”, Copan pääsihteeri **Pekka Pesonen** sanoo. Copa haluaa valkuaiskasvien viljelyn sallimista ekologisella alalla.

Kolmen kasvin viljelyvaatimuksen Pesonen pelkää lisäävän kustannuksia, vähentävän tuotantoa ja alentavan viljelijöiden muutenkin pieniä tuloja. Copa korostaa, että EU:n maatalouden kannattavuus on elintärkeää.

Komissaari puolustaa monimuotoisuutta

Maatalouskomissaari **Dacian Cioloş** ei pidä ekologista alaa uhkana. Hän sanoo, ettei esitetty 7 prosentin vaatimus vähennä saman verran viljelyalaa, sillä EU-mittakaavassa ekologista alaa on jo nyt 3,5 prosenttia.

Sekä ekologinen ala että kolmen kasvin vaatimus lisäävät monimuotoisuutta. Se voi Cioloşin mukaan parantaa satoja viljelykierron ja pölyttäjien määrän lisääntymisen ansiosta.

Suoran tuen jatkamisen tarpeesta komissaari ja Copa ovat yhtä mieltä.

Copa haluaa viherryttämisen keinoista ruokalistan, josta viljelijä voi valita.

Maailman luonnonsäätiön WWF:n edustaja **Tony Long** puolestaan haluaa mieluummin tiukentaa kuin löysentää komission esityksiä. Copan toivoma ruokalista johtaisi hänen mielestään myös byrokratian lisääntymiseen, mikä olisi vastoin Copan toiveita.

EU:n maatalouskomissaari Dacian Ciolos pitää kiinni ekologista alaa vaativasta ehdotuksestaan.

Kallista vai halpaa vai kallista ja halpaa?

Longin mielestä maailman ruokkiminen ei ole oikea peruste pyrkiä lisäämään tuotantoa EU:ssa. Hänen mielestään ensin olisi puututtava siihen, että 30 prosenttia ruuasta menee hukkaan.

Longin mukaan WWF on maamiehen ystävä: ”Ympäristö hyötyy hoidetusta pellosta.”

Long suuntaisi EU:n tuotantoa kalliisiin tuotteisiin. Pesosenkin mielestä niin pitää tehdä mutta ei pelkästään.

”Kolmasosa kuluttajista valitsee halvan ruuan. Ei ole hyvä, ellei heillekin ole tarjolla eurooppalaisia tuotteita. Meidän ei tarvitse olla halvan ruuan markkinajohtaja, mutta ellemme ole siinä ollenkaan mukana, olemme hukassa.”

Cioloş, Pesonen ja Long puhuivat maanantaina EU-komission järjestämässä seminaarissa. Pesonen ja Long osallistuivat paneelikeskusteluun, Cioloş puhui sen jälkeen erikseen.

HEIKKI VUORELA

Mepit haluavat kahdeksan tunnin rajan eläinkuljetuksiin

STRASBOURG (MT)
EU-parlamentti haluaa teuraseläinten kuljetuksille kahdeksan tunnin enimmäisrajan. Poikkeuksen säännöstä voisi kuitenkin saada pitkien etäisyyksien tai hankalien tieyhteyksien perusteella.

”Eläimiä kuljetetaan EU:ssa sietämättömissä oloissa. Pitkät kuljetukset tuovat myös isoja kustannuksia”, asiaa koskevan oma-aloitemietinnön esitellyt puolalaismeppi **Janusz Wojciechowski** perusteli keskiviikkona Strasbourgissa.

Mietintö ei vielä muuta lainsäädäntöä, mutta Wojciechowski uskoo, että EU-komission on nyt pakko tulla ulos varsinaisella lainsäädäntöesityksellä. Komissio on vastustanut uutta aikarajaa, koska nykyisiäkään eläinkuljetusmääräyksiä ei kaikissa EU-maissa noudateta kunnolla.

Sarvamaa tyytyväinen muutoksiin

Kokoomuksen **Petri Sarvamaa** on tyytyväinen mietintöön ja erityisesti siihen, että hänen esittämänsä muutokset huonon tieverkon ja syrjäisten olosuhteiden huomioonottamisesta hyväksyttiin.

Keskustan **Riikka Manner** ja RKP:n **Nils Torvalds** vastustivat esitystä, koska heidän mielestään poikkeukset eivät riitä varmistamaan, etteivät suomalaistuottajat kärsi tiukemmasta aikarajasta.

”Kaiken taustalla on oikeastaan hullun lehmän tauti –skandaali, jonka takia paikallisten pienteurastamoiden toiminta tehtiin mahdottomaksi”, Torvalds muistuttaa.

Hassi ei antaisi poikkeuksia

Vihreiden **Satu Hassi** äänesti esityksen puolesta. Hän ei kuitenkaan olisi hyväksynyt aikarajan poikkeuksia harvan asutuksen tai huonon tieverkon perusteella.

”Jos poikkeuksia annetaan, kohta niitä ovat pyytämässä kaikki muutkin maat”, Hassi perustelee.

Wojciechowski muistutti lehdistötilaisuudessa vanhasta puolalaisesta uskomuksesta, jonka mukaan jouluaattona eläimetkin osaavat puhua

”Toivon, että tämän päätöksen jälkeen ne puhuvat hyviä asioita Euroopan parlamentista.”

NIKLAS HOLMBERG

Keskustamepit erimielisiä liittovaltio-kehityksestä

STRASBOURG (MT)
Europarlamentin liberaaliryhmään kuuluvat keskustan ja RKP:n mepit ovat erimielisiä siitä, tarkoittavatko esillä olevat ehdotukset euroalueen tiivistämisestä EU:n muuttumista liittovaltion suuntaan.

Anneli Jäätteenmäen (kesk.) mielestä on käsittämätöntä, että näin isoista asioista pitää päättää nopealla aikataululla. Hänen mukaansa jo yhteinen pankkivalvonta on askel kohti liittovaltiota.

”Päätösvaltaa siirretään talouskriisin varjolla EU:lle ilman kunnollista keskustelua ja demokraattista päätöksentekoa.”

Hänen mielestään EU:n tulevaisuudesta pitäisi Suomessa järjestää kansanäänestys.

Myös **Riikka Manner** (kesk.) on huolissaan liittovaltiokehityksestä mutta pitää kansanäänestystä ongelmallisena.

”On vaikea vetää rajaa, koska mennään liittovaltion puolelle. EU sai monia liittovaltiomaisia piirteitä jo Lissabonin sopimuksessa 2009.”

Kansanäänestyksen paikka voisi hänen mielestään olla siinä, jos budjettivaltaa ja verotusoikeutta oltaisiin siirtämässä unionille.

RKP:n **Nils Torvalds** on puolestaan jo kyllästynyt jatkuviin liittovaltiopuheisiin.

”Minusta tämän federalismijaarittelun voisi lopettaa. EU:sta ei tule liittovaltiota, koska Saksan perustuslaki ei sitä salli.”

”EU pelasti aluepolitiikan”

Hannu Takkulakaan (kesk.) ei näe, että EU olisi kehittymässä liittovaltion suuntaan. Hän kuitenkin perää keskustelua siitä, mikä ylipäänsä on kansallisvaltion merkitys nykymaailmassa.

”Maailmassa on satoja yrityksiä, joilla on enemmän rahaa kuin Suomen valtiolla. Silti monet poliitikot ajattelevat edelleen kuin Neuvostoliitto olisi olemassa eikä mikään olisi muuttunut.”

Takkulan mielestä EU:ta myös syytetään vääristä asioista ja ihmisille kaupitellaan paluuta maailmaan, jota ei enää ole olemassa.

”Itse vastustin aikanaan Suomen EU-jäsenyyttä, koska pelkäsin sen johtavan aluepolitiikan loppumiseen. Kävikin niin, että EU on säilyttänyt edes sen vähän, mitä aluepolitiikasta on Suomessa jäljellä.”

NIKLAS HOLMBERG

EU:n ensi vuoden budjetti hyväksyttiin

STRASBOURG (MT)
Euroopan parlamentti vahvisti tiistaina lopullisesti EU:n budjetin ensi vuodeksi ja lisäbudjetin tälle vuodeksi.

Budjettisopu parlamentin ja EU-jäsenmaiden kesken syntyi viimeisellä mahdollisella hetkellä. Jos sopua ei olisi tullut, unioni olisi ensi vuonna pyörinyt kuukausittaisen hätärahoituksen varassa.

EU-budjetin loppusumma on ensi vuonna 150,9 miljardia euroa, eli 1,13 prosenttia jäsenmaiden yhteenlasketusta kansantulosta.

Tiukkojen neuvottelujen jälkeen jäsenmaat suostuivat myös 6 miljardin euron lisäbudjettiin kuluvalle vuodelle, jolla katetaan unionin maksamattomia laskuja. Kaikkiaan maksuvaje tältä vuodelta on 9 miljardia euroa. Loppu on tarkoitus kattaa ensi vuoden alussa annettavassa uudessa lisäbudjetissa.

EU:n budjetti perustuu kahteen eri laskutukseen.

Maksusitoumukset ovat rahamäärä, joka komissiolla on oikeus käyttää EU:n toimintaan. Maksumäärärahat taas ovat rahaa, jota jäsenmaat tosiasiassa maksavat EU:n kassaan. Viime vuosina maksut ovat ovat jatkuvasti laahanneet sitoumusten perässä ja osa EU-ohjelmista on ollut vaarassa loppua rahapulan takia.

EU:n tulevasta rahoituksesta vuosille 2014–2020 päätetään tammikuussa järjestettävässä EU-huippukokouksessa.

NIKLAS HOLMBERG

Tadžikistan WTO:hon

Maailman kauppajärjestö WTO on hyväksynyt uuden jäsenen. 7,5 miljoonan asukkaan Tadžikistan liittyy ensi kesänä kauppajärjestöön, mikäli sen parlamentti siihen mennessä vahvistaa jäsenehdot.

Keski-Aasiassa sijaitsevasta maasta tulee kauppajärjestön 159. jäsen. Jäsenyysprosessi vei 11 vuotta.

Maan tärkeimmät kauppakumppanit ovat Kiina, EU, Venäjä, muut Keski-Aasian tasavallat sekä Turkki.

Tadžikistan sijaitsee Kiinan, Pakistanin, Afganistanin sekä Uzbekistanin ja Kirgistanin välissä Kaukaasian vuorilla. Se on Kirgistanin ohella osoittanut kiinnostusta Venäjän ehdottamaan tulliliittoon, kertoo Keski-Aasian maita seuraava uutissivusto *Eurasia.net*.

MT